

Dosarul nr. 2rac-19/23
2-21031130-01-2rac-31012023

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul central – L. Roic-Botezatu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Dutca, D. Băbălău, N. Budăi

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Revic-Grup”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Revic-Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vinăria Hîncești” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Vinăria Hîncești”, s-a casat hotărârea din 03 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul central, s-a adoptat o nouă hotărâre, precum și împotriva deciziei suplimentare din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a anulat măsura de asigurare a acțiunii,

constată:

La 26 februarie 2021 SRL „Revic-Grup” a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Strășeni, sediul central împotriva SRL „Vinăria Hîncești”, prin care a solicitat încasarea prejudiciului cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 21 martie 2018 între SRL „Revic-Grup” și SRL „Vinăria Hîncești” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a materialului săditor viticol nr. 03/2018.

Conform punctului 2.1 al contractului „vânzătorul livrează cumpărătorului material viticol din recolta anului 2018 - viță de vie altoită de un an, soiul BIANCA în cantitate de 100 000 buc. în sumă totală de 1 600 000 lei.

Potrivit pct. 2.1 și 2.2 din contract SRL „Revic-Grup” s-a obligat să pregătească și să furnizeze marfa până la data de 30 aprilie 2019, iar conform declarației din data de 20 mai 2018, privind producerea materialului de înmulțire butaș altoi, portaltoi și a materialului săditor altoiuri viticole declarație de multiplicare întocmită de DRSA Strășeni, este confirmat faptul că SRL „Revic-

Grup” a pregătit pentru realizare materialul săditor în cantitatea și calitatea specificată în contract.

Conform actului nr. ST 05 din 20 septembrie 2018 întocmit de Direcția raională pentru siguranța alimentelor Strășeni se confirmă că în gospodăria agricolă SRL „Revic -Grup” s-a identificat recunoașterea de soi în școala de vițe altoite, anul plantării 2018.

În rezultatul inspectării s-a stabilit că plantația se menține conform cerințelor Reglementării Tehnice privind producerea, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol. SRL „Revic-Grup” a pregătit în termen materialul săditor viticol viță altoită, soiul BIANCA în cantitatea și calitatea specificată în contract, astfel onorându-și obligațiunile contractuale.

Reclamanta a menționat că în conformitate cu punctul 3.1 al contractului „cumpărătorul achită prețul mărfii în valoare de 1 600 000 lei în următoarele tranșe, și anume, prima tranșă va constitui 380 000 lei, a doua tranșă va constitui 420 000 lei, a treia tranșă va constitui 800 000 lei.

Potrivit contractului SRL „Vinăria Hîncești” avea obligația de a achita prima tranșă în sumă de 380 000 lei până la 30 aprilie 2018, iar din cauza lipsei de bani la cont, directorul SRL „Vinăria Hîncești”, Victor Vizir a propus să achitate prima tranșă în numerar, sub forma unui contract de împrumut între persoane fizice, care a fost încheiat la data de 03 iulie 2018, urmând ca mai apoi banii să fie transferați prin cont, iar numerarul restituit. Astfel, a fost transmisă suma de 5000 euro, fiind încheiat contractul de împrumut între persoane fizice la 03 iulie 2018, drept garanție, că la efectuarea transferului, îi va restitui suma primită în numerar.

Din motivul că SRL „Vinăria Hîncești” contrar prevederilor pct. 3.1 al contractului nu a achitat marfa, neefectuând nici un transfer bănesc, iar contrar pct. 5.2 - 5.4 nu a ridicat marfa contractată, fiind admisă neexecutarea totală a obligațiunilor contractuale.

SRL „Revic-Grup” a suportat cheltuieli pentru producerea butașilor de viță de vie altoită de soiul „Bianca” de un an pentru 2018-2019 conform contractului de vânzare-cumpărare a materialului săditor viticol nr. 03/2018 din 21 martie 2018. Astfel, SRL „Vinăria Hîncești” a încălcat prevederile contractuale, iar în cazul în care debitorul nu-și execută obligațiunea, creditorul poate în condițiile legii să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare.

Prin urmare, SRL „Vinăria Hîncești” este ținută să despăgubească și să achite SRL „Revic-Grup” prejudiciul cauzat în urma neexecutării obligațiunilor contractuale, și anume, pentru neexecutarea obligațiunii de a transfera la contul reclamantei costul materialului săditor și refuzul de a ridica marfa contractată în termenul și modul stabilit în contract, prejudiciul cauzat fiind estimat la suma de 558 211,80 lei.

Pe motivul refuzului tacit al părții de a-și executa obligațiunile contractuale, lipsei de reacție la nenumăratele apeluri telefonice și în scopul diminuării prejudiciului material suportat SRL „Revic-Grup” a întreprins un șir de acțiuni de a comercializa, altor agenți economici materialul săditor produs. Astfel, conform registrului de evidență a stocurilor de material de înmulțire și săditor viticol, vânzătorul a realizat altor cumpărători 25 660 + 600 butași de viță altoită soiul BIANCA, din cei 100 000 butași produși pentru SRL „Vinăria Hîncești”. Restul

butașilor în număr de 73 740 bucăți, au fost trecuți la rebut din cauza că sau uscat, din motivul nerecepționării lor de către pârâtă, lipsa altor cumpărători și imposibilitatea recoltării și păstrării lor în continuare.

Potrivit calculului pentru producerea unui butaș de viță de vie de un an pentru anul 2018-2019 SRL „Revic-Grup” a suportat cheltuieli în sumă de 7,57 lei. Iar în cazul dat, prejudiciul total suportat de către SRL „Revic-Grup” în rezultatul neonorării obligațiilor contractuale conform contractului de vânzare-cumpărare a materialului săditor viticol nr. 03/2018 din 21 martie 2018, constituie suma de 558 211,80 lei (73740 buc x 7,57 lei).

Totodată, potrivit pct. 3.4 al contractului menționat, în cazul în care cumpărătorul și vânzătorul nu-și onorează obligațiunile stipulate în punctul 3.1 și 2.2 al prezentului contract, vor fi obligați să plătească suplimentar o penalitate în mărime de 0,1% din suma contractuală pentru fiecare zi de întârziere.

SRL „Vinăria Hîncești” nu a efectuat nici un transfer din suma contractuală de 1 600 000 lei. Mai mult, a inițiat un litigiu în judecată, prin care a solicitat încasarea avansului în sumă de 5000 euro achitată în numerar.

Reclamanta consideră că SRL „Vinăria Hîncești” în temeiul pct. 3.4 al contractului urmează să achite penalitatea în sumă de 288 000 lei ($1\ 600\ 000 \times 0,1\ \% \times 180$ zile), calculată la data înaintării cererii de chemare în judecată în interiorul termenului de prescripție de 180 zile.

În vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară a remis în adresa pârâtului o reclamație cu solicitarea reparării benevole a prejudiciului cauzat în rezultatul neonorării obligațiilor contractuale, prin efectuarea decontărilor la contul SRL „Revic -Grup” a sumei prejudiciului. Reclamația fiind recepționată de către pârâtă la data de 16 noiembrie 2020 sub nr. 62. Reclamanta i-a oferit pârâtei termen de 5 zile de la data primirii reclamației pentru achitarea sumei cu avertizarea intentării unei proceduri civile în instanța de judecată, iar prin răspunsul pârâtei s-a refuzat în satisfacerea cerințelor înaintate, invocând motive formale.

Reclamanta SRL „Revic-Grup” a solicitat încasarea din contul SRL „Vinăria Hîncești” prejudiciul cauzat în mărime de 558 211,80 lei, penalitatea în mărime de 288 000 lei, cheltuielile de judecare a cauzei sub formă de taxă de stat și cheltuielile pentru serviciile juridice.

Prin încheierea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central s-a admis cererea SRL „Revic-Grup” cu privire la asigurarea acțiunii.

S-a dispus de a aplica sechestrul pe bunurile mobile și imobile, precum și pe mijloacele financiare ale SRL „Vinăria Hîncești” în limita valorii acțiunii în sumă de 558 211,80 lei. (f.d. 37, vol. I)

Prin încheierea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central s-a admis cererea SRL „Vinăria Hîncești” cu privire la strămăturarea cauzei civile.

S-a dispus de a strămuta cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Revic-Grup” împotriva SRL „Vinăria Hîncești” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată pentru examinare conform competenței la Judecătoria Hîncești. (f.d. 128-129, vol. I)

Prin hotărârea din 03 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Revic-Grup”.

S-a încasat din contul SRL „Vinăria Hîncești” în beneficiul SRL „Revic-Grup” prejudiciul în mărime de 558 211,80 lei, penalitatea în sumă de 288 000 lei, taxa de stat în sumă de 5400 lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 12 000 lei.

S-a încasat din contul SRL „Vinăria Hîncești” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 19 986,35 lei. (f.d. 204, 209-227, vol. I)

SRL „Vinăria Hîncești”, în termen, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 03 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul central.

Prin decizia din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către SRL „Vinăria Hîncești”.

S-a casat hotărârea din 03 mai 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul central și s-a adoptat o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Revic-Grup” împotriva SRL „Vinăria Hîncești” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la SRL „Revic-Grup” în beneficiul SRL „Vinăria Hîncești” a taxei de stat în sumă de 19 039,76 lei pentru examinarea apelului. (f.d. 34, 35-51, vol. II)

În susținerea concluziei sale instanța de apel a reținut că la 21 martie 2018 între SRL „Revic-Grup” și SRL „Vinăria Hîncești” a fost încheiat contractul nr. 03/2018 de vânzare-cumpărare a materialului săditor viticol, și anume, soiul viței de vie altoite „BIANCA”. Potrivit pct. 2.1.1 al contractului, părțile au convenit că vânzătorul livrează cumpărătorului material viticol din recolta anului 2018 viță de vie altoită de un an, soiul „BIANCA” în cantitate de 100 000 buc, în sumă totală de 1 600 000 lei, iar pct. 2.2. prevede că vânzătorul va livra cumpărătorului marfă material săditor viticol până la 30 aprilie 2019.

În lipsa îndeplinirii obligației de către SRL „Revic-Grup” cu privire la livrarea mărfii nu există obligația corelativă de plată a mărfii de către SRL „Vinăria-Hîncești”. Respectiv, nu-i poate fi imputată cauzarea unui prejudiciu privind neexecutarea obligației de preluare și plată a mărfii. Astfel, în speță, sunt întemeiate afirmațiile SRL „Vinăria Hîncești” cu privire la faptul că vânzătorul nu a livrat marfa cumpărătorului, nu l-a informat despre necesitatea de a prelua marfa, nu a stabilit un termen de remediere, precum și nu a rezoluționat contractul.

Instanța de apel a reținut că SRL „Revic-Grup” a cunoscut despre faptul că la data de 30 aprilie 2018 și 30 noiembrie 2018 SRL „Vinăria Hîncești” nu a efectuat nici o tranșă în contul plății mărfii, însă nu a intervenit cu o notificare către SRL „Vinăria Hîncești”, prin care să someze pârâta privind scadența primei tranșe, să acorde un termen rezonabil pentru prestație sau remediere, însă abia în anul 2020, prin reclamație SRL „Revic-Grup” a solicitat SRL „Vinăria Hîncești” plata prejudiciului suferit prin neexecutare, cât și penalitatea.

Prin urmare, dacă după termenul suplimentar acordat SRL „Vinăria Hîncești” nu execută obligația de plată, creditorul SRL „Revic-Grup” urma să rezoluționeze contractul de vânzare-cumpărare, drept condiție pentru repararea prejudiciului.

Astfel, instanța de apel a remarcat că SRL „Revic-Grup” nu a informat SRL „Vinăria Hîncești” despre disponibilitatea sa de a preda marfa conform contractului către SRL „Vinăria Hîncești” după expirarea primului termen de plată 30 aprilie

2018, după al doilea 30 noiembrie 2018 și nici după al treilea termen 30 aprilie 2019, nici ulterior nu a acordat un termen suplimentar de remediere sau nu a rezoluționat contractul, fapt ce denotă că SRL „Revic-Grup” a consimțit situația creată, ar fi admis încetarea contractului fără producerea cărorva efecte, fapt ce exclude solicitarea unui prejudiciu pentru marfa care s-a uscat.

Conform contractului nr. 03/2018 de vânzare-cumpărare a materialului săditor viticol din 10 octombrie 2019, termenul de funcționare a contractului a fost stabilit 30 mai 2019, perioadă în care dacă SRL „Revic-Grup” se considera prejudiciată, urma să notifice în acest sens SRL „Vinăria Hîncești”.

Prin decizia suplimentară din 13 octombrie 2022 s-a admis cererea SRL „Vinăria Hîncești și s-a dispus anularea măsurii de asigurare aplicată prin încheierea Judecătorei Strășeni, sediul central din 04 martie 2021. (f.d. 60-63, vol. II)

La data de 12 ianuarie 2023 SRL „Revic-Grup” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și decizia suplimentară din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 03 mai 2022 a Judecătorei Hîncești, sediul central, precum și încasarea cheltuielilor suportate în instanța de recurs pentru achitarea taxei de stat și pentru acordarea asistenței juridice. (f.d. 74-83, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a invocat că la emiterea deciziei instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a încălcat și aplicat normele de drept material.

Recurenta consideră că soluția instanței de apel este în contradicție cu actele dosarului, s-a apreciat arbitrar probele și prevederile contractului.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziilor din 06 octombrie 2022 și 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusa de către SRL „Revic-Grup”, care are calitatea procesuală de reclamantă și este îndreptățită să le conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat deciziile contestate la data de 06 octombrie 2022 și 13 octombrie 2022.

Din materialele cauzei se atestă că la 17 octombrie 2022 și 08 noiembrie 2022 prin poștă au fost expediate SRL „Revic-Grup” actele judecătorești, însă confirmarea la materialele cauzei nu este. (f.d. 68, 70)

Recursul, declarat la 12 ianuarie 2023 de către SRL „Revic-Grup”, este în termen.

La data de 31 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului copia recursului motivat, explicându-i dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs.

SRL „Vinăria Hîncești” la data de 08 februarie 2023 a depus referință, solicitând declararea ca fiind inadmisibil recursul depus de către SRL „Revic-Grup” în principal, iar subsidiar respingerea recursului.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către SRL „Revic-Grup”, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către SRL „Revic-Grup”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă SRL „Revic-Grup” și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Revic-Grup”, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Revic-Grup”, împotriva deciziilor din 06 octombrie 2022 și 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari